

Konstitutionsutskottets yttrande

1984/85:4 y

över motion 1984/85:146, yrkande 1, samt proposition 1984/85:33 med förslag till lag om internationell järnvägstrafik

Till lagutskottet

Lagutskottet har berett konstitutionsutskottet tillfälle att yttra sig över motion 1984/85:146, yrkande 1, av Allan Ekström (m) samt proposition 1984/85:33 med förslag till lag om internationell järnvägstrafik m. m. i motsvarande del.

I propositionen föreslås bl. a. att Sverige skall tillträda det år 1980 slutna fördraget om internationell järnvägstrafik (COTIF). Vidare läggs fram förslag till en ny lag om internationell järnvägstrafik. Genom denna lag införlivas de delar av COTIF som innehåller materiella bestämmelser med svensk rätt. Detta sker genom föreskrifter om att vissa delar av bihang A och bihang B till COTIF skall tillämpas som svensk lag. Ifrågavarande bihang är avfattade på franska språket och de kommer således att gälla som svensk rätt i deras franska lydelse. En översättning till svenska av de aktuella delarna av konventionen har fogats till propositionen.

Motion 1984/85:146 tar upp frågan om en svensk lag får vara skriven på ett främmande språk. Motionären påpekar att det till den franska texten har fogats en översättning till svenska men att denna från rättslig synpunkt endast har karaktär av hjälpmedel för tillämpningen. Användandet av inkorporationsmetoden i förevarande fall måste enligt motionären stå i strid med grundvalarna för vårt statsskick. Eftersom riksdagen enligt motionärens mening från statsrättslig synpunkt måste vara förhindrad att utfärda lag på utländskt språk yrkas avslag på propositionens förslag till lag om internationell järnvägstrafik.

Konstitutionsutskottet får för sin del anföra följande.

Internationella överenskommelser kan införlivas med den inhemska rättsordningen genom antingen s. k. transformation eller inkorporation. Vid transformation blir det aldrig fråga om annat än att avfatta författningstexten på det nationella språket. När inkorporationsmetoden används kan däremot en utländsk text bli gällande inhemska rätt. Vid bilaterala överenskommelser är det vanligt att konventionstexten är avfattad på båda förhandlingsparternas språk, varvid den ena texten enligt överenskommelse mellan parterna kan ha tolkningsföreträde. Båda texterna blir emellertid vid inkorporeringen gällande rätt. Saknas konventionstext på det inhemska språket, vilket ofta kan bli fallet vid multilaterala överenskommelser, medför inkorporeringen att en konventionstext som enbart är avfattad på främmande språk blir inhemska rätt.

Inkorporationsmetoden har i tidigare svensk praxis använts i åtskilliga fall där den inkorporerade överenskommelsen har haft både svensk och utländsk text och i några fall även när svensk text saknats i konventionen.

Som utskottet i annat sammanhang nyligen framhållit (KU 1984/85:5) får både transformations- och inkorporationsmetoden anses godtagbara från konstitutionell synpunkt. Det måste således avgöras från fall till fall vilken metod som skall användas.

Angående den förevarande konventionen vill utskottet framhålla följande. När Sverige ingår en internationell överenskommelse som helt eller delvis behöver införlivas med svensk rätt bör eftersträvas att överenskommelsen om möjligt också har en svensk text, även om denna inte äger företräde vid tvist om tolkningen. Om konventionen saknar svensk autentisk text bör, såsom framhållits av föredragande departementschef och av lagrådets majoritet, huvudregeln vara att transformationsmetoden skall användas. När särskilda skäl talar för det, såsom exempelvis att reglerna huvudsakligen riktar sig till myndigheter eller särskilda grupper av enskilda för vilka det inte kan antas innebära några svårigheter att ta del av konventionstexten, kan emellertid även i sådana fall inkorporationsmetoden godtas. Utskottet anser i likhet med lagrådets majoritet att det härvid i regel måste krävas att en omsorgsfullt utarbetad officiell översättning till svenska av konventionstexten utges parallellt med författningen. Om denna riktar sig till en bredare allmänhet bör detta ovillkorligen ske.

Vad som i den nu aktuella propositionen anförts angående den föreslagna lagstiftningsmetoden talar enligt utskottets mening för att konventionsbestämmelserna i förevarande fall bör kunna införlivas med svensk rätt genom inkorporation. Som tidigare framgått föreligger en inom justitiedepartementet bearbetad officiell översättning till svenska av konventionen. Utskottet anser med hänsyn till det anförda att den lagstiftningsmetod som föreslagits i propositionen kan godtas från de synpunkter utskottet har att företräda.

Stockholm den 29 januari 1985

På konstitutionsutskottets vägnar

OLLE SVENSSON

Närvarande: Olle Svensson (s), Yngve Nyquist (s), Bertil Fiskesjö (c), Wivi-Anne Cederqvist (s), Hans Nyhage (m), Gunnar Biörck i Värmdö (m), Sven-Erik Nordin (c), Sture Thun (s), Anita Modin (s), Elisabeth Fleetwood (m), Karin Ahrland (fp), Nils Berndtson (vpk), Ove Eriksson (m), Sören Lekberg (s) och Mona Sahlin (s).